

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2124	Κυρ. ΙΘ' [Β' Λουκ.] (Β' Κορ. 11,31 – 12,9) 7 Ὀκτωβρίου 2018	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ἐμπόδιο ὀδυνηρὸ ἀλλὰ ὠφέλιμο

«Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι» (Β' Κορ. 12,7)

Ἡ θλίψις, ἀγαπητοί μου, εἶνε **χρήσιμη, πολὺ χρήσιμη**, γιὰ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους. Φαίνεται αὐτὸ παράδοξο; Μὴ βιασθῆτε, παρακαλῶ, νὰ διαφωνήσετε· ἔχετε λίγη ὑπομονή. Ὅσο καὶ ἂν αὐτὸ ποὺ λέω φαίνεται ἀκατανόητο καὶ δυσάρεστο, εἶνε μιὰ ἀλήθεια. Καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ τὴν ἀναλύσω.

Εἶνε **χρήσιμη** ἡ θλίψις, πρῶτον, **γιὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς**. Αὐτοί, καθὼς ἔχουν παραδοθῆ σὲ μία μεθυστικὴ ἀπόλαυσι ἀπατηλῶν τέρψεων, βρίσκονται σὲ ζάλη καὶ νάρκη. Δὲν ἐννοοῦν νὰ ξυπνήσουν ἀπὸ τὸ λήθαργο τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ ἐπιστρέψουν στὸ Θεό. Μόνο ἂν βρεθοῦν κάτω ἀπὸ ἀλλεπάλληλα χτυπήματα θλίψεων, τότε ἀφυπνίζονται. Ἡ θλίψις ἐνεργεῖ ὡς παιδαγωγικὴ ράβδος, ὡς εὐεργετικὸ μαστίγιο. Ναί, αὐτὴ κάνει καὶ τοὺς πιὸ σκληροὺς νὰ κάμψουν τὸν αὐχένα, νὰ ταπεινωθοῦν, νὰ συναισθανθοῦν τὰ λάθη τους, νὰ ζητήσουν συγχώρησι ἀπὸ τὸν Πλάστη καὶ Θεό τους.

Χρήσιμη λοιπὸν ἡ θλίψις γιὰ ὅσους ζοῦν στὴν ἁμαρτία, **χρήσιμη** ὅμως καὶ **γιὰ ὄσους βαδίζουν τὴν ὁδὸ τῆς ἀρετῆς**. Ἡ θλίψις ἦταν, εἶνε, καὶ θὰ εἶνε πάντα ὁ ἀχώριστος σύντροφος ὄλων τῶν ἁγίων. Μ' αὐτὴν ἐξαγνίσθησαν ἀπὸ τὰ μικρά τους ἐλαττώματα – ποὺ εἶχαν κι αὐτοὶ ὡς ἄνθρωποι, μ' αὐτὴν ἐξυψώθησαν ἀκόμη περισσότερο σὲ ὕψη οὐράνια, μ' αὐτὴν ἔγιναν συμμέτοχοι στὶς θλίψεις καὶ τὰ παθήματα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (πρβλ. Β' Κορ. 1,5-7), μ' αὐτὴν ἡ ἀρετὴ τους τελειοποιήθηκε.

Ἔχουμε τέτοια παραδείγματα; Ἀμέτρητα. Ἄνοιξε τοὺς **βίους τῶν ἁγίων**, μελετήστε τους, καὶ μετὰ ἐλάτε νὰ μοῦ πῆτε, ἂν ὑπῆρξε θνητὸς ποὺ μπήκε στὸν παράδεισο χωρὶς θλίψι.

Σὰς συνιστῶ **ἰδιαίτερος** νὰ μελετήσετε τὴν ζωὴ **τοῦ ἀποστόλου Παύλου**. Τί θὰ δῆτε σ' αὐτόν; Θλίψι, καὶ θλίψι πολλῶν εἰδῶν! Σὰν νὰ μὴν ἔφταναν οἱ ἄλλες του θλίψεις, «ἐδόθη»

σ' αὐτὸν καὶ «**σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατᾶν**» (§.ἀ.12,7), ἀγκάθι στὴ ζωὴ του, σατανικὸ ἐμπόδιο στὴ διακονία του.

* * *

«**Σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατᾶν**». Αὐτὴ ἡ θλίψι, ἀγαπητοί μου, τὸν στενοχωροῦσε πολὺ. Σὰν **αἰχμηρὸ κεντρί**, σὰν μυτερὴ βελόνα, σὰν σουβλερὸ ἀγκάθι (αὐτὸ σημαίνει **σκόλοψ**), καὶ σὰν **δαιμονικὸς ἀντίπαλος** (αὐτὸ σημαίνει **σατᾶν**), ἐνωχλοῦσε τὸν ἀπόστολο Παῦλο καθημερινῶς, σὲ κάθε του βῆμα. Παντοῦ τὸν εὔρισκε μπροστά του, δὲν τὸν ἄφηνε νὰ ἡσυχάσῃ, ἔκανε τὴ ζωὴ του δύσκολη, ἔφερνε πρόσκομμα στὸ ἱερὸ ἔργο του.

Ποιά ἀκριβῶς ὅμως ἦταν ἡ θλίψις του αὐτῆ; **Οἱ ἐρμηνευταὶ διαφωνοῦν** στὸ σημεῖο αὐτὸ καὶ ἔχουν διατυπωθῆ ποικίλες ἐρμηνευτικὲς ἀπόψεις γιὰ τὴ φύσι τῆς θλίψεως αὐτῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Ἄλλοι εἶπαν, ὅτι ὁ «**σκόλοψ τῇ σαρκί**» ἦταν κάποια πάθησι σωματικὴ, κάποια ἀσθένεια χρονία ποὺ τὸν ἐνωχλοῦσε καὶ τὸν ταλαιπωροῦσε συνεχῶς, ἴσως μιὰ κεφαλαγία ἢ μιὰ πάθησι τῶν ὀφθαλμῶν. Ἄλλοι εἶπαν, ὅτι ὁ «**σκόλοψ τῇ σαρκί**» ἦταν ὁ σαρκικὸς πειρασμός, ποὺ δὲν ἀφήνει ἀπειραστον κανένα ἀλλὰ ἐνοχλεῖ καὶ ἁγίους ἀκόμη ἀνθρώπους. Καμμία ὅμως ἀπὸ τίς ἐρμηνεῖες αὐτὲς δὲν φαίνεται πιθανή.

Κατὰ κοινὴ ὁμολογία, ἐκεῖνος ποὺ ἐρμήνευσε ὀρθότερα τὸν ἀπόστολο Παῦλο φωτιζόμενος ἀπὸ αὐτὸ τὸ πανάγιο Πνεῦμα ποὺ εἶχε ἐμπνεύσει τὸν κορυφαῖο ἀπόστολο, εἶνε ὁ **ἱερὸς Χρυσόστομος**. Σύμφωνα λοιπὸν μετὰ τὴν ἐρμηνεία τοῦ ἱεροῦ Χρυσόστομου, ποὺ θεωρεῖται ἡ ἐπικρατέστερη, ὁ πειρασμός τοῦ μεγάλου ἀποστόλου δὲν ἦταν μιὰ κατάστασι ἀπρόσωπη, δὲν ἦταν κάτι τὸ ἄψυχο· ἦταν κάτι ἔμψυχο, ἦταν ἓνας ἄνθρωπος. Καὶ ὁ **ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης**, ἀκολουθώντας τὸν ἱ-

ερὸ Χρυσόστομο καὶ ἄλλους ἁγίους πατέρας, λέει: «*Σατᾶν*» κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν διάλεκτον λέγεται ὁ ἀντικείμενος. «Ὅλοι λοιπὸν ἐκεῖνοι ὅπου ἦτον ἀντικείμενοι εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Παύλου ἄγγελοι ἦτον τοῦ σατανᾶ. Ὅποιοι ἦτον Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεύς, Ἐλύμας ὁ μάγος, ὁ Ὑμέναιος, ὁ Φιλητὸς καὶ οἱ λοιποὶ ὅπου ἔθλιβον καὶ ἐκακοποιοῦν αὐτόν, ἐπειδὴ αὐτοὶ ἔπραττον τὰ ἔργα τοῦ σατανᾶ» (Ἑρμηνεία εἰς τὰς ἰδ' Ἐπιστολὰς τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τ. Β', ἔκδ. «Ὁρθόδοξος Κυψέλη», Θεσσαλονίκη 1990, σ. 207).

Ὁ «σκόλοψ» λοιπὸν τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἦταν κάποιος ἄνθρωπος, τοῦ στενοῦ μάλιστα περιβάλλοντός του, ἕνας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς καὶ συνεργάτες του, ὅπως αὐτοὶ τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης. Οἱ ἐχθροὶ καὶ διώκτες τῆς πίστεως, ὅπως π.χ. οἱ Ἰουδαῖοι ἀρχιερεῖς ἢ ὁ εἰδωλόλατρες Νέρων, δὲν τὸν ἔθλιβαν τόσο πολὺ ὅσο τὸν ἔθλιβαν καὶ τὸν πίκραιναν ἄνθρωποι δικοὶ του, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν περίμενε τέτοια συμπεριφορά. Συνηθισμένο δυστυχῶς τὸ φαινόμενο αὐτό. Καὶ ὁ Κύριός μας δὲν δοκίμασε τόση θλίψι ἀπὸ τὴν ἀδικία τοῦ Ἄννα, τοῦ Καϊάφα καὶ τοῦ Πιλάτου ὅση τοῦ προξένησε ὁ ὕπνος τῶν μαθητῶν στὴ Γεθσημανῆ, ἢ προδοσία τοῦ Ἰούδα, ἢ ἄρνησι τοῦ Πέτρου. Καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος δὲν πικράθηκε τόσο ἀπὸ τὴ συμπεριφορὰ τῆς αὐτοκράτειρας Εὐδοξίας ὅσο ἀπὸ τὴν ἀχαριστία μαθητῶν του, ὅπως π.χ. τοῦ Σεβηριανοῦ ἐπισκόπου Γαβάλων.

Νὰ λοιπὸν γιατί ὁ πειρασμὸς τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἦταν τόσο ἐνοχλητικὸς καὶ βαρὺς, ὥστε νὰ παρακαλῆ πάλι καὶ πάλι τὸν Κύριο νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπ' αὐτόν. Καὶ ὅμως τὸ αἴτημά του αὐτὸ **δὲν εἰσακούσθηκε!** Γιατί; Τὸ ἐξηγεῖ σήμερα ὁ ἴδιος.

Ὁ λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖον δόθηκε στὸν κορυφαῖο ἀπόστολο τοῦ Χριστοῦ ἡ θλίψι αὐτῆ, κρύβει ἱερὴ σκοπιμότητα. «*Ἐδόθη μοι σκόλοψ*», λέει, «*ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι*», γιὰ νὰ μὴν ὑπερηφανεύωμαι (Β' Κορ. 1,7)! Νὰ ἡ ὑπηρεσία, νὰ ἡ ὠφέλεια ποὺ χάριζε στὸν ἀπόστολο Παῦλο ἢ θλίψι· τὸν ἔκανε νὰ ἔχῃ συναίσθησι τῆς ἀδυναμίας του, νὰ μὴ φαντάζεται μεγάλα καὶ ὑψηλὰ γιὰ τὸν ἑαυτό του, νὰ συγκρατῆται μέσα στὰ ὄρια τῆς ἁγίας **ταπεινοφροσύνης**.

Γιατί ὁ μέγας ἀπόστολος, ὡς ἄνθρωπος, διέτρεχε καὶ αὐτὸς κίνδυνο, τὸν φοβερὸ **κίνδυνο τῆς ὑπερηφανείας**. Γιατί; Διότι ἦταν κορυφαῖος ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ, κατεῖχε μοναδικὸ ἀξίωμα μέσα στὴν Ἐκκλησία· εἶχε χαρίσματα πολλὰ· ἐργάστηκε καὶ κοπίασε ὅσο κανένας ἄλλος ἀπόστολος· ἔσπειρε παντοῦ τὸ σπόρο τοῦ εὐαγγελίου, ἴδρυσε πολλὰς το-

πικὲς ἐκκλησίες, ἔκανε θαύματα, προσεῖλκυσε πλήθη εἰδωλολατρῶν στὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ· ἀξιώθηκε νὰ λάβῃ θεῖες ἀποκαλύψεις, ἔφθασε μέχρι τρίτου οὐρανοῦ. Γιὰ ὅλα αὐτὰ κινδύνευε νὰ ὑπερηφανευθῆ, νὰ φανταστῆ ὅτι ὀφείλονται στὶς δικές του δυνάμεις καὶ στὶς δικές του προσπαθείας. Γι' αὐτὸ λοιπὸν τοῦ δόθηκε ὁ «*σκόλοψ τῆ σαρκί*», σὰν μία διαρκὴς ὑπόμνησις τοῦ πόσο ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος εἶνε. Κι ὁ πειρασμὸς ἦταν τόσο δυνατός, ὥστε τρεῖς φορές παρακάλεσε τὸν Κύριο νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴ μάλιστα αὐτῆ τῆς θλίψεως. Ἀλλὰ ὁ Κύριος δὲν τὸν ἀπήλλαξε, γιατί εἶχε τὸ σκοπὸ του. «*ὑπὲρ τούτου*», λέει, «*τρὶς τὸν Κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῆ ἀπ' ἐμοῦ· καὶ εἶρηκέ μοι· Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται*». Σοῦ ἀρκεῖ ἡ χάρις μου, γιατί μέσα ἀπὸ τὴ δική σου ἀσθένεια φαίνεται πιὸ καθαρὰ ἢ δική μου δύναμις (ἔ.ἀ. 12,8-9).

«*Σκόλοψ τῆ σαρκί*» λοιπὸν. Καὶ ἂν γιὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο χρειαζόταν ἕνας σκόλοψ, τέτοια θλίψι, πόσοι ἄραγε σκόλοπες - θλίψεις χρειάζονται γιὰ μᾶς; Ἄν ὁ μέγας Παῦλος, ὁ κολλοσσὸς τῆς ἀρετῆς, ἔπρεπε νὰ περάσῃ ἀπ' τὸ καμίνι τῆς θλίψεως, πόσο μᾶλλον ἐμεῖς;

* * *

Ναί, ἀδελφοί. Ἄς τὸ ἀναγνωρίσουμε καὶ ἂς τὸ κάνουμε φρόνημά μας· **ἔχουμε τόση ἀνάγκη τῆ θλίψι** ὅση ἀνάγκη ἔχει ὁ ἄρρωστος ἀπ' τὸ φάρμακο, ὅση ἀνάγκη ἔχει τὸ σκουριασμένο σίδερο ἀπ' τὴ φωτιά στὸ καμίνι γιὰ νὰ καθαρισθῆ. Εἴμαστε ἀσθενεῖς ψυχικὰ καὶ πρέπει νὰ θεραπευθοῦμε, εἴμαστε ἀτελεῖς καὶ ἀκάθαρτοι πνευματικὰ, ἔχουμε πολλὴ σκουριά καὶ λάσπη στὸ χαρακτήρα μας, καὶ πρέπει νὰ καθαριστοῦμε, νὰ τελειωθοῦμε. Πῶς ὅμως θὰ θεραπευθοῦμε, πῶς θὰ καθαριστοῦμε; Μὲ πολλὰ μέσα τῆς θείας Χάριτος, ἕνα ἀπ' τὰ ὁποῖα εἶνε καὶ **ἡ θλίψις**. «*Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ*» (Πράξ. 14,22).

Ἦ, ἂν μᾶς φωτίσῃ ὁ Θεὸς καὶ καταλάβουμε τὴν ἀλήθεια αὐτῆ! Τότε ὄχι μόνο δὲν θὰ δυσανασχετοῦμε κατὰ τῆς θείας Προνοίας γιὰ τοὺς μικροὺς ἢ μεγάλους σκόλοπες τῆς ζωῆς μας, γιὰ τοὺς σταυροὺς τοῦ Χριστοῦ μας, ἀλλὰ καὶ **θὰ εὐχαριστούμεθα** ὅπως ὁ Παῦλος, ἢ μεγάλη αὐτῆ ψυχῆ, ποὺ μέσα στὸ καμίνι τῆς θλίψεως ἔγραφε τὰ ἀθάνατα αὐτὰ λόγια· «*Διὸ εὐδοκῶ* (=μένω εὐχαριστημένος, ἀρέσκομαι) *ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατὸς εἶμι*» (ἔ.ἀ. 12,10).

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**